

Interní propedeutika

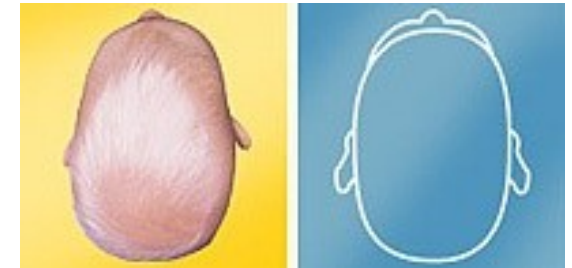
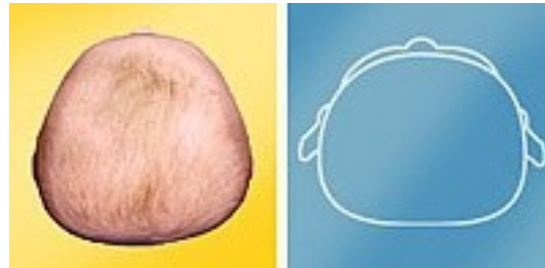
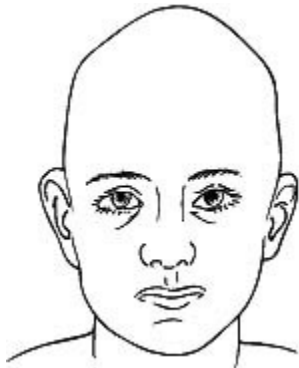
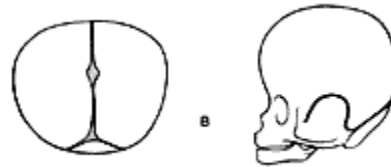

Hlava + hrudník + kůže

MUDr. Yvona Pospíšilová – IHOK FN Brno + LF MU Brno

Celkový vyšetření hlavy - pohled

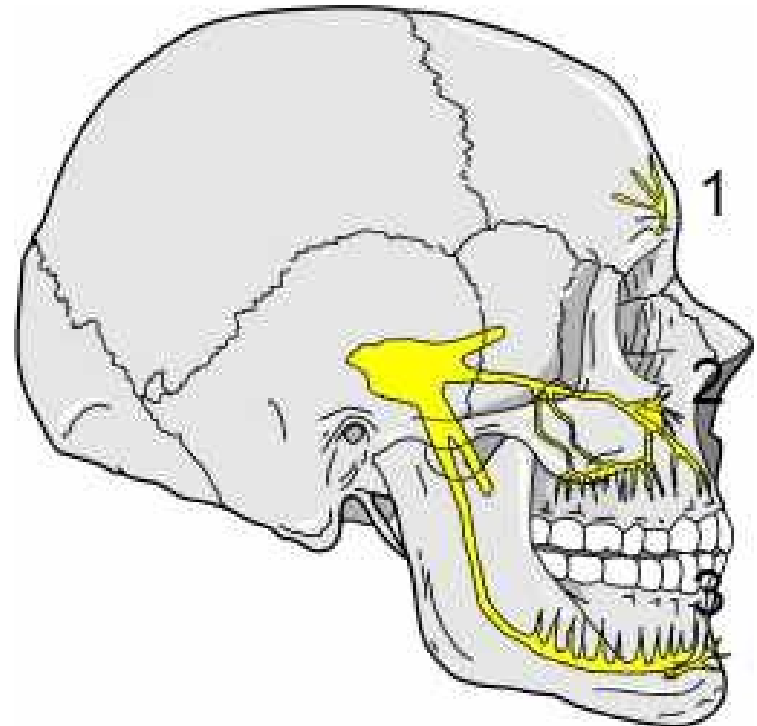
- **Tvar hlavy**
  - Turicefalie – věžovitá lebka
    - Vrozené hemolytické anémie
  - Brachycefalus – zkrácení předozadní
  - Dolichocefalus – prodloužení předozadní

Celkový vyšetření hlavy - pohmat

- Palpace výstupů n. trigeminus
  - Bolestivost některého/všech výstupů
    - Maxilární frontální sinusitida
    - Neuralgie n. V

Obličej - vyšetření

- Kůže a adnexa
  - záněty

Obličej - vyšetření

- Kůže a adnexa
  - nádory

Obličej - vyšetření

- Kůže a adnexa
  - nádory

Obličej - vyšetření

- Kůže a adnexa
  - Motýlovitý exantém - SLE

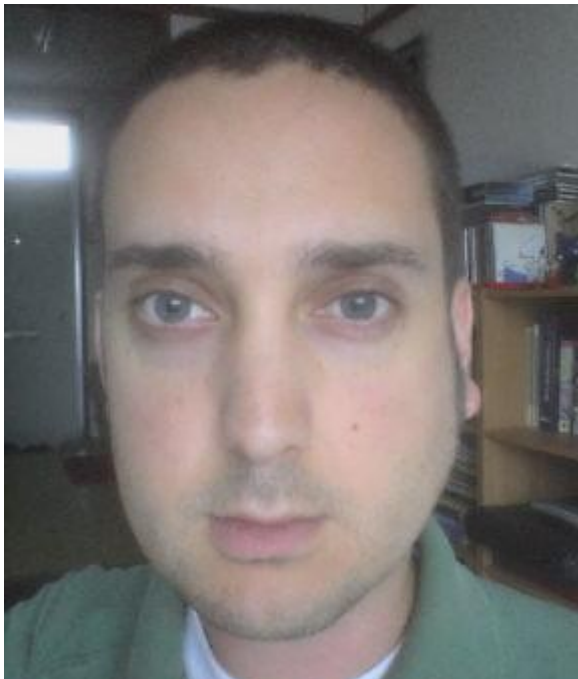

Obličej - vyšetření

- Kůže a adnexa
  - Otoky
    - Dentálního původ
    - Nad maxilárními dutinami (sinusitida)
    - Před uchem (parotitida)

Obličej - vyšetření

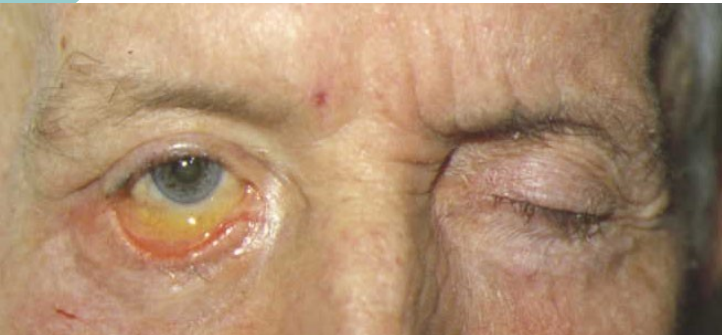
- Poruchy inervace – parézy n. facialis VII
  - Centrální (CMP)
  - Periferní (e frigore)

Obličej - vyšetření

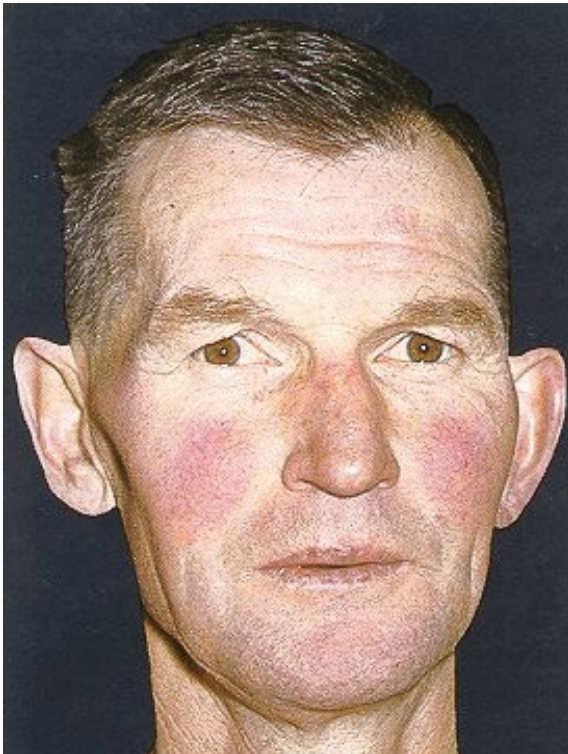
- Poruchy inervace – parézy n. facialis VII
  - Centrální (CMP)
  - Periferní (e frigore)

Obličej – celkový výraz

- **Facies mitralis** – mitrální stenóza
  - Lividní zbarvení tváří
  - Akrální cyanoza

Obličej – celkový výraz

- Facies u endokrinopatii – **akromegalie**
  - Mohutné nadočnicové oblouky, brada, dolní čelist
  - Zvětšený nos, uši, rty

Obličej – celkový výraz

- Facies u endokrinopatii – **tyreotoxikoza**
  - Neklidný výraz
  - Lesk v očích
  - exoftalmus

Obličej – celkový výraz

- Facies u endokrinopatii – **tyreotoxikoza**
  - Neklidný výraz
  - Lesk v očích
  - Exoftalmus

Obličej – celkový výraz

- Facies u endokrinopatii – **myxedém - hypothyreoza**
  - Netečný výraz, hypomimie (ospalý eskymák)
  - Odulý obličej
  - Prosáklá víčka

Obličej – celkový výraz

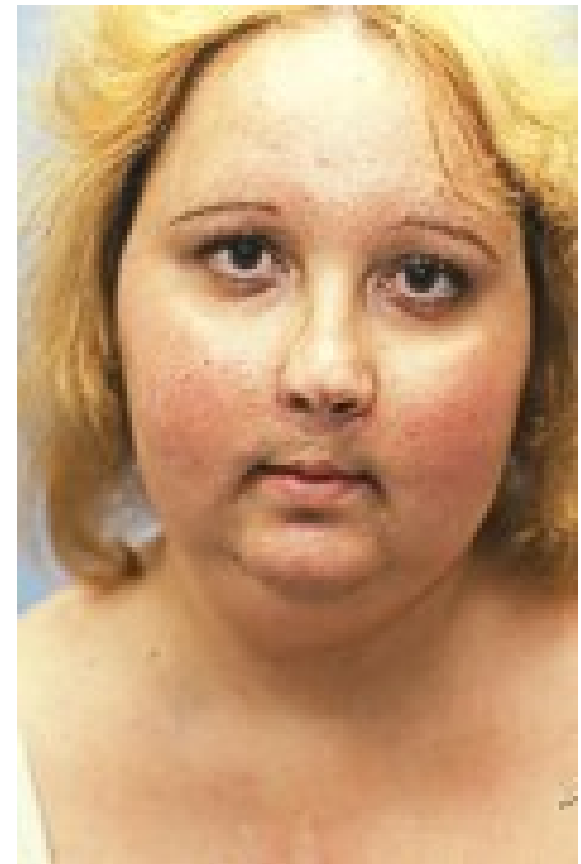
- Facies u endokrinopatii – **myxedém - hypothyreoza**
  - Netečný výraz, hypomimie (ospalý eskymák)
  - Odulý obličej
  - Prosáklá víčka

Obličej – celkový výraz

- Facies u endokrinopatii – **Cushingův syndrom – nadbytek glukokortikoidů**

Obličej – celkový výraz

- Facies u endokrinopatii – **Cushingův syndrom – nadbytek glukokortikoidů**

Oči – víčka

- Otoky
  - On. ledvin
  - Myxedém
  - Alergie – Quinckeho edém

DOIA

(c) University Erlangen,
Department of Dermatology
Phone: [+49] 9131-85-2727

Oči – víčka

- Brýlovitý hematom

Oči – víčka

- **Xantelasmata**
  - Idiopaticky
  - Poruchy metabolismu lipidů - hyperlipidemie

Oči – oční štěrbinina

- Oboustranné zúžení – **blefarospasmus**

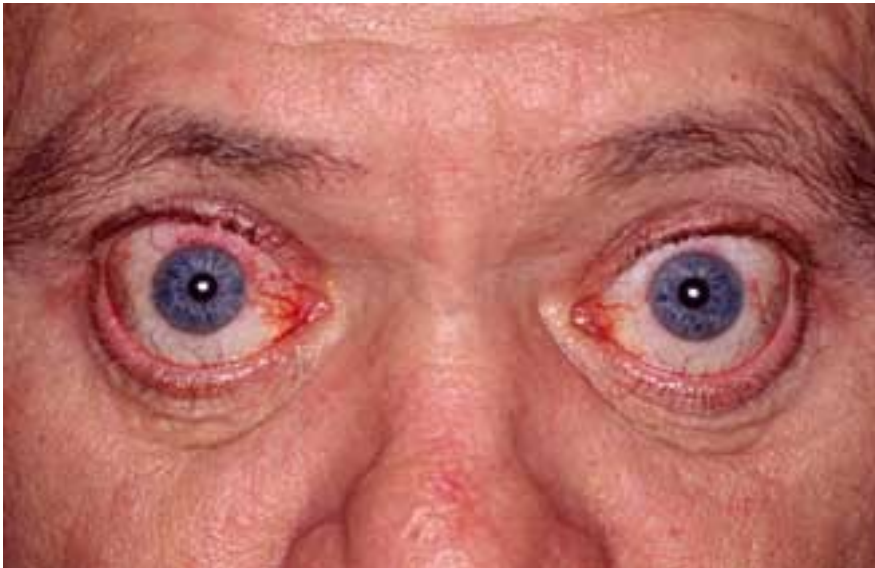

Oči – bulby - postavení

- **Exoftalmus**
  - Oboustranný – thyrotoxikóza
  - Jednostranný – tumory orbity

Oči – bulby - pohyblivost

VYŠETŘENÍ

Pac. sleduje prst, kt. pohybujeme ve vodorovném i svyslém směru

- **Strabismus** – při obrně okohybných svalů
  - Konvergentní
  - Divergentní

Oči – zornice

- Rozšíření - **MYDRIÁZA**
  - Hluboké bezvědomí
  - Otrava atropinem
  - Glaukom

Oči – zornice

- Zúžení - **MIÓZA**
  - Otrava morfinem
  - Záněty duhovky

Oči – zornice

- Asymetrie – **ANIZOKORIE**
  - CMP a jiné on. mozku
  - Claude-Bernard-Hornerův sy.
    - Mióza, ptóza, enoftalmus

Oči – skléry

- Žluté zbarvení – **ikterus**
  - Hyperbilirubinémie
- Zarudnutí bulbární spojivky
  - Zánět - **konjunktivitida**

Oči – skléry

- Krvácení
- Modré
  - Osteogenesis imperfecta

Oči – rohovky

- Arcus cornae senilis – **GERONTOXON**
  - Hyperlipidemie, stáří

Uši - vyšetření

- Tvar
  - Dnavé tofy - hyperurikémie

Rty - vyšetření

- Barva
  - Cyanotické (modré zbarvení)
  - Centrální i periferní cyanoza

Dásně - vyšetření

- Zarudlé – zánět – gingivitida
- Krvácení – paradentóza, krvácivé stavy
- Zduření – vliv léků (CSA, hydantoin), AML
- Šedavý lem – intoxikace olovem (chronická)

Sliznice dutiny ústní - vyšetření

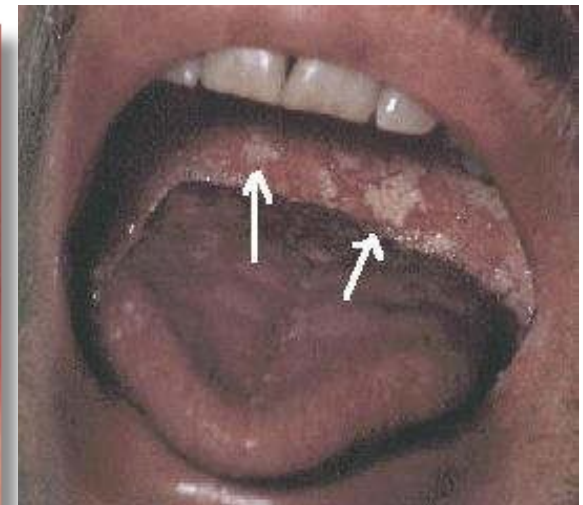
- Barva
  - Bledá – anemie
  - Zarudlá +/- afty – zánět (stomatitida)

Sliznice dutiny ústní - vyšetření

- Abnormality
  - Petechie, sufuse – krvácivé stavy
  - Ulcerace – neutropenie, st.p. CHT
  - Soor – kandidová infekce

Sliznice dutiny ústní - vyšetření

- Abnormality
  - Petechie, sufuse – krvácivé stavy
  - Ulcerace – neutropenie, st.p. CHT
  - Soor – kandidová infekce
  - Grafitové skvrny – **Adisonova choroba**

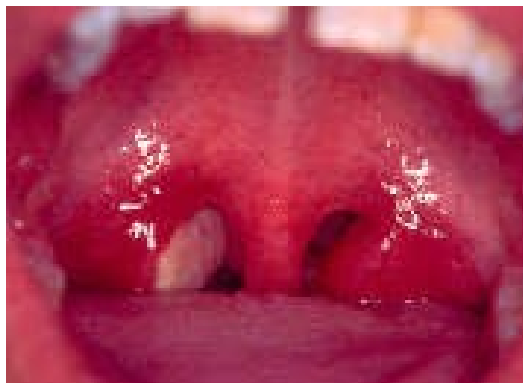

Tonzily - vyšetření

- Velikost, povrch, zbarvení
- Abnormality
  - Akutní tonzilitida (zánět) – zvětšené, zarudlé +/- povlaky
  - Chronická tonzilitida (zánět) – zvětšené, rozbrázděné event. čepy

Jazyk - vyšetření

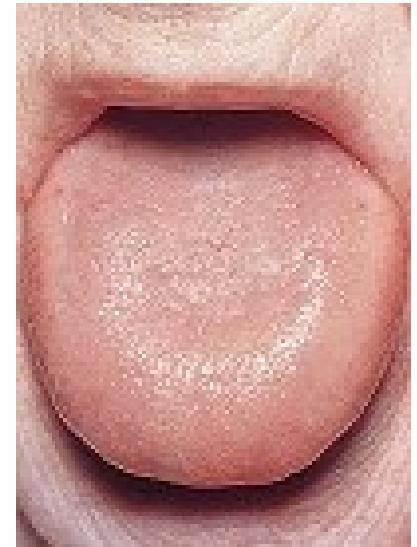
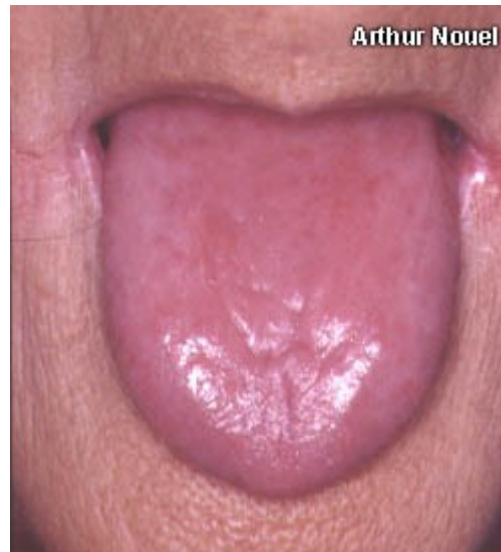
- Pohyblivost, plazení
  - Deviace od střední čáry
  - Poruchy inervace - CMP

Jazyk - vyšetření

- Povrch
  - Suchý – dehydratace
  - Vyhlazený jazyk – deficit Fe, deficit B12

Jazyk - vyšetření

- Povrch
  - Povlaky
    - Hnědý – závažný celkový stav
    - Bělavý – kvasinková infekce
  - Pokousání
    - epilepsie

Anemie v dutině ústní

Anamnéza

- - únava, malátnost, nevykonnost, slabost
- - závratě, hučení v uších, nesoustředěnost
- - bolest na hrudi, dušnost po námaze, palpitace
- - nechutenství, váhový úbytek

Anemie v dutině ústní – anemie z nedostatku železa (sideropenie)

- Chronická glositida se ztrátou papil na jeho hřbetu
- Nehojící se a recidivující postižení ústních koutků (angulární cheilitida)
- Pocit pálení úst a jazyka
- Recidivující aftozní stomatitida
- Orální kandidóza
- Polykací potíže (sideropenická dysfagie)

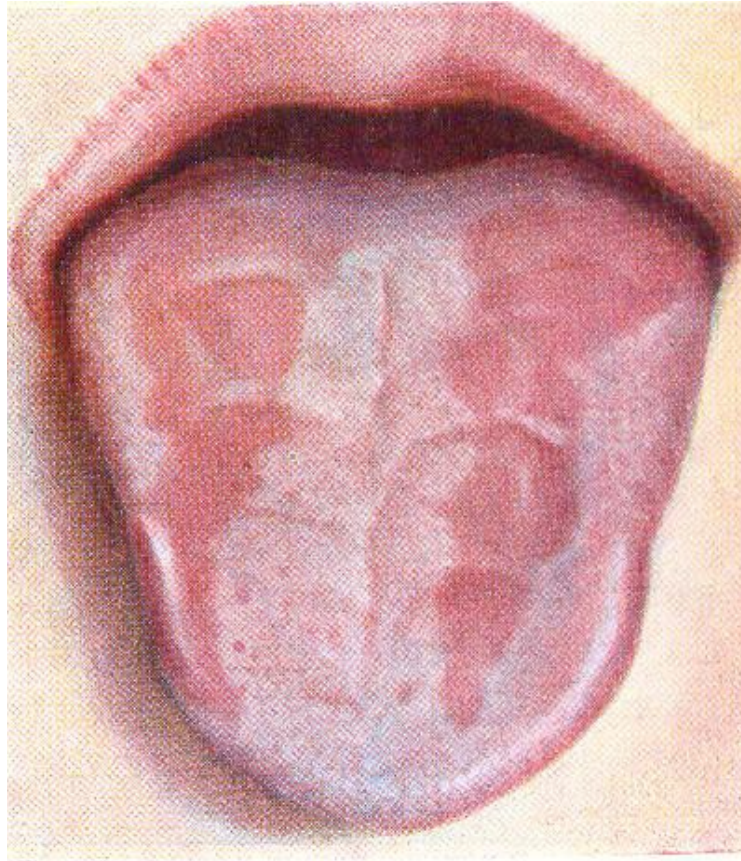
Anemie v dutině ústní – megaloblastová anemie (nedostatek vit. B12 či kys. listové)

○ Hunterova glositida

- - erytém hřbetu jazyka a bukální sliznice („beef red“)
- - vyhlazení jazyka
- - undulující anemizace sliznice
- - bolestivost sliznic při doteku s potravou

Hunterova glossitis

Hemolytické anemie

- Bledost + ikterus

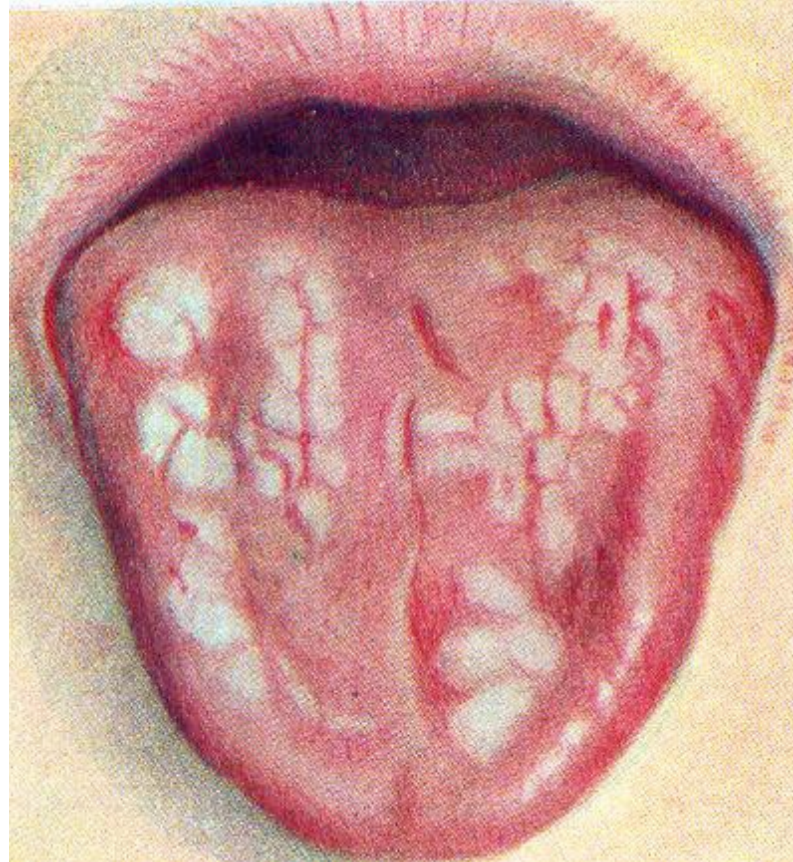
Thalasemie (facis thalassemica)

- „Chipmunk face“
  - Obrny hlavových nervů
  - Prominence lícních kostí a maxily (kostní změny)
  - Malý nos (kostní změny)
  - Protruze zubů horní čelisti a retrakce horního rtů
  - Diskolorace zubů ukládáním železa

Leukoplakie (prekanceróza)

Akutní změny v dutině ústní

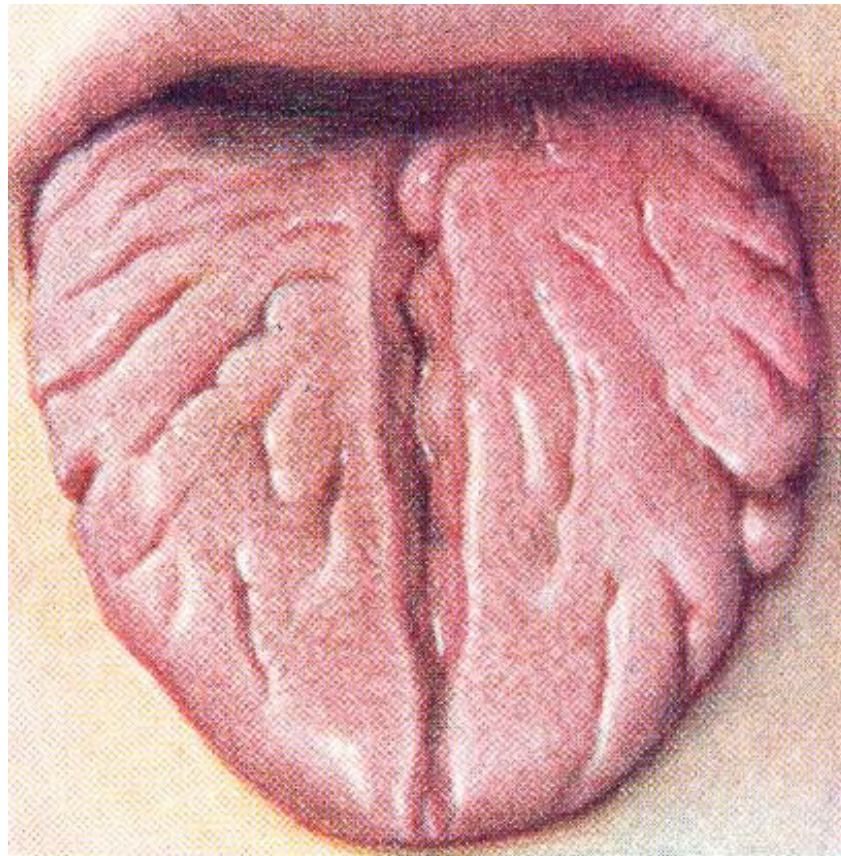

- Alergické reakce
- Infekční projevy
- Toxická, chemická a mechanická poškození

Neškodné slizniční anomálie

-
- Mapovitý jazyk (*lingua geographica*, *lingua plicata*)

Dysestezie, parestezie, hyperestezie

- Neuropatie?
- Paraneoplastický syndrom?
- Hyposialie (poléková) ?
- Odontogenní původ?

Vyšetření kůže - barva

- **Bledá (bledost – pallor):**
- **na celém povrchu těla (současně s bledostí sliznic) -** anémie, při difúzní vazokonstrikci (šok)
- **lokalizovaná** - při poruchách prokrvení, například končetin (ischemická choroba dolních končetin, diabetická mikroangiopatie), jednotlivých prstů (Raynaudova choroba).

Vyšetření kůže - barva

- **Modravá (cyanóza)**

Vzniká při vzestupu redukovaného hemoglobinu nad 50 g/l.

- **akrocyanóza** – postižení aker (nos, uši, tváře)
- **difúzní**

Příčiny - plicních onemocnění, vrozených srdečních vadách s pravolevým zkratem. srdečním selhání...)

Vyšetření kůže - barva

- **Žlutá (ikterus) - subikterus**

Vyšetření kůže - barva

- **Žlutá (ikterus)**

Vyšetření kůže - barva

- **Poruchy pigmentace**
  - snížení:
    - Lokální – vitiligo
    - Globální - albinismus

Vyšetření kůže – kožní eflorescence

Makula = plošná skvrna (t.č. na obrázku erythema nodosum)

Papula = skvrna prominující nad povrch kůže

Vezikula = puchýř s čirým obsahem

Pustula = puchýř se zkaleným obsahem

Vyšetření kůže – kožní eflorescence

Strie - bílé (zhubnutí, těhotenství), červené (Cushingův sy.)

Pavoučkové naevy - obličej, hrud' – pod tlakem anemizují
(jaterní postižení)

Vyšetření kůže – kožní eflorescence

- **Krváciví projevy**

- **Petechie** – tečkovité krvácení
- **Sufúze, ekchymózy** – plošná krvácení
- **Hematom** – lokalizované nahromadějí krve do hloubky

Vyšetření kůže – adnexa

○ Ochlupení

- **Prořídle** - hypogonadizmu, hypopituitarizmu, hypotyreóze a jaterní cirhóze, také u mužů léčených estrogeny
- **Zesílené (**hypertrichóza, hirsutismus**)** - je významné u žen (starších žen v obličeji, u Cushingova syndromu, formy závažnější při androgenních nádorech kůry nadledvin, léčbě androgeny (doping!))

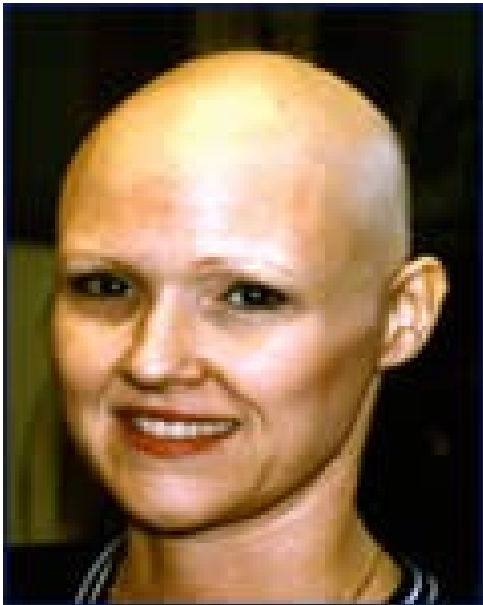

Vyšetření kůže – adnexa

- Vlasy
  - **Alopecie – ztráta vlasů:**
    - difúzní (chemoterapie, tyreotoxikóza)
    - ložisková

Vyšetření kůže – adnexa

○ Nehty

- **Lomivé a třepivé** – tyreotoxikóza, sideropenické anémie
- **Lžičkovitě prohnuté** (**koilonychie**)- tyreotoxikóza, sideropenické anémie

Vyšetření kůže – adnexa

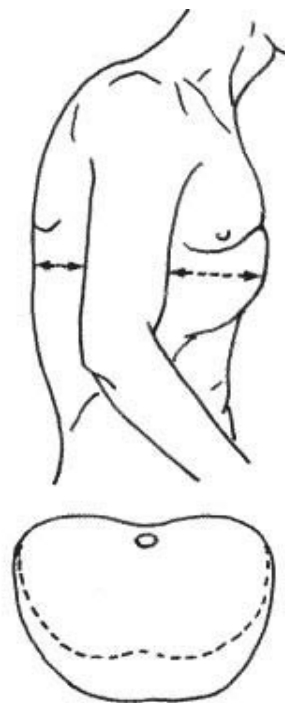
○ Nehty

- **Sférické** (tvar hodinového sklíčka) - vrozené srdeční vady, chronické plicní onemocnění
- **"bílý"** (hepatální) - (bílá část nehtu zaujímá podstanou část nehtu) - u jaterních cirhóz
- **Deformované** (nerovné, ztlustělé, barevně změněné, zejména na nohou) - postižení plísněmi (onychomykózy).

Celkové vyšetření hrudníku - pohled

- Tvar hrudníku
  - PATOLOGICKÉ
    - **soudkovitý** (emfyzematózní) - je krátký, fixovaný v inspiračním postavení, s prodlouženým předozadním průměrem (u emfyzému, chronické obstrukční choroby bronchopulmonální)

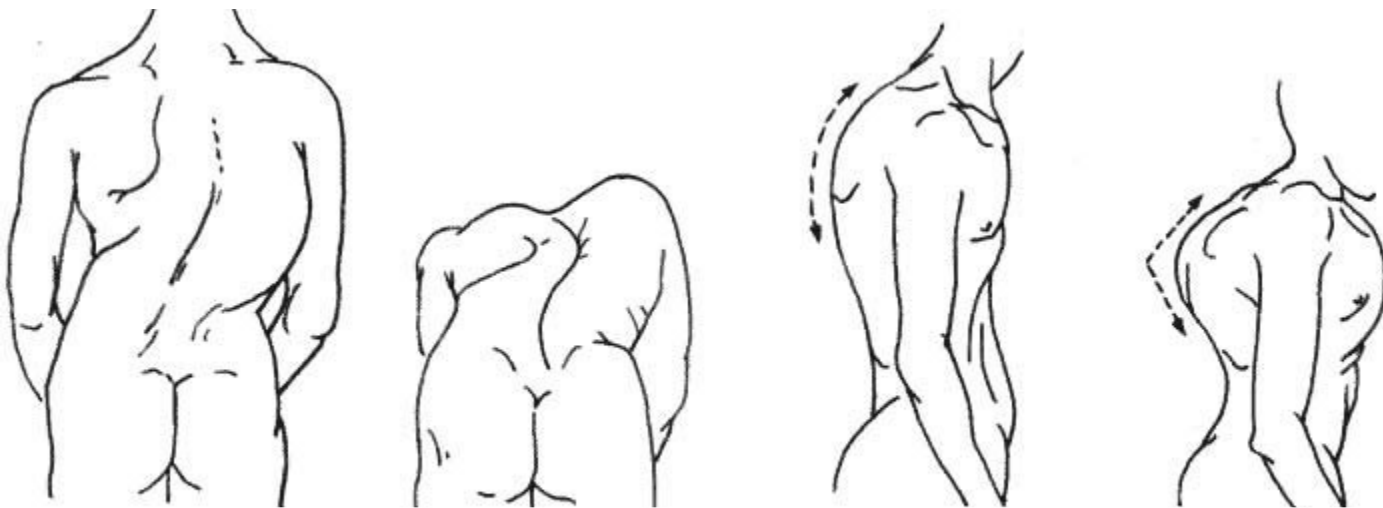

Celkové vyšetření hrudníku - pohled

- Tvar hrudníku
  - PATOLOGICKÉ
    - **kyfoskopiotický** - je asymetrický, s gibbem, dextro či sinistroskoliózou (kyfóza, skolioza páteře)

Vyšetření páteře v klidu

- Pohled
  - Skolioza (dextro x sinistro)
  - Kyfóza x lordóza
  - Gibus

Thoracic

Lumbar

Vyšetření páteře v klidu

- Pohled
  - Skolioza (dextro x sinistro)
  - **Kyfóza x lordóza**
  - Gibus

KYFÓZA

Kyphotic spine

Normal spine

Vyšetření končetin – klouby

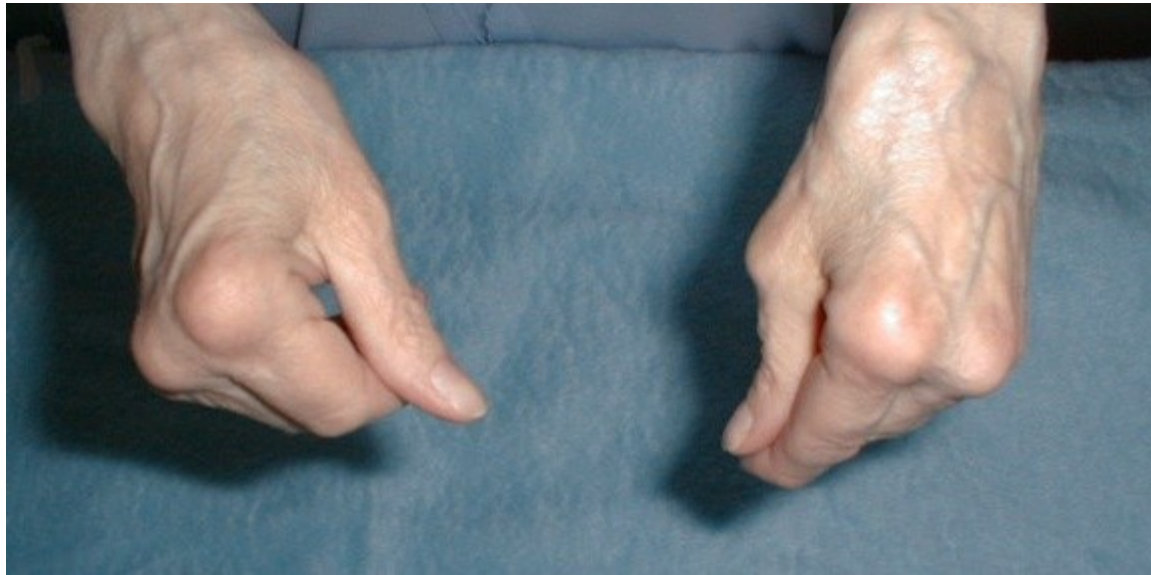
- Změny zánětlivé – artritida
  - Dolor
  - Calor
  - Rubor (hlavně u dnavé a infekční artritidy)
  - Tumor
  - Functi laesa

Vyšetření končetin – klouby

- Změny zánětlivé – artritida
  - Dolora
  - Calor
  - Rubor (hlavně u dnavé a infekční artritidy)
  - Tumor
  - Functi laesa

Vyšetření končetin – klouby

- Další změny:
  - uzly (nodi) v okolí kloubů
  - dnavé tofy (nahromadění krystalů KM)
  - deformity kloubů
  - drásoty

Vyšetření končetin – klouby

- Další změny:
  - uzly (nodi) v okolí kloubů
  - dnavé tofy (nahromadění krystalů KM)
  - **deformity kloubů**
  - drásoty

